

Import av torvprodukter til Norge i perioden 1964—67.

	Ifølge oppgaver fra Statistisk Sentralbyrå:			Beregnet som antall baller a 35 kg:	
	Importert, i alt tonn	Verdi, kr.	Fra Sverige, tonn	I alt, ca.	Fra Sverige, ca.
1964	176	63 000	116	5 000	3 300
1965	1 298	477 000	1 187	37 100	33 900
1966	2 308	808 000	2 209	65 950	63 100
1967	2 624	1 108 000	2 551	75 000	72 900

Det fremgår av tallene at man rundt regnet kan si at importen, som viser betydelig økning også siste året, tilsvarer 1/3 av fabrikkens produksjon; den er altså en meget betydelig faktor i denne sammenheng.

KORNDYR KING OG KORNSORTER PÅ MYRJORD

Av forsøksassistent Rolf Celius.

Den frostfrie del av veksttida vil oftest være kortere på myr enn på mineraljord i samme område. Hvor stor forskjellen kan være beror bl. a. på topografiske forhold. Til vanlig bør en på myr unngå å velge de senere sorter som kan være anbefalt for mineraljord i distriktet.

På vel formoldet grasmyr frigjøres betydelige mengder nitrogen under formoldingsprosessene. Dette nitrogen kan nyttes av plantene og gi en frodig utvikling av strå og blad, sinke modningen og øke legderisiko. Her må en være varsom med nitrogengjødselen og ofte sløyfe den. Under slike forhold vil det være en misforståelse å overdosere med fosfor- og kaliumgjødsel i tillit til at næringsementene i disse gjødselslag «styrker strået». Økt frodighet og mere legde blir det mest sannsynlige resultat når jorda tidligere er godt gjødslet.

På lite formoldet mosemyr må plantenes nitrogenforsyning i det vesentligste dekkes ved gjødsling. Derved kan en her også lettere regulere legderisiko. 40 til 50 kg kalksalpeter pr. dekar kan være aktuell nitrogengjødsling.

Tidlig såing er av betydning. Umoden åker om høsten tåler mindre frost enn unge kornplanter om våren. Utsettes såtida i forhold til første gunstige anledning, øker halmmengden og tendensen til legde. Kornavlingen blir oftest størst etter tidlig såing.

På sterkt omdannet myrjord kan strukturforholdene sette en grense for hvor tidlig en kan så. Derimot kan lite formoldet mosemyr bearbeides og tilsås i meget fuktig tilstand så sant en kan komme fram med redskap. Det lønner seg ofte her «å så på telen».

Byggsorter.

Valget bør falle på en 6-rads-sort.

Varde har en velkjent posisjon og vil fremdeles kunne forsvare sin plass også på myrjord. Andre sorter blir gjerne sammenliknet med den.

Nordlys stammer fra forsøkgarden Vågønes. Sammenliknet med *Varde* på Mæresmyra har *Nordlys* blitt 2—4 dager tidligere gulmoden og har gjennomgående gitt litt større kornavling. I alle år med legde har *Nordlys* vist større stråstyrke. Halmavlingene har ikke skilt seg vesentlig fra *Vardes*. I likhet med *Varde* har *Nordlys* lett for å knekke i strået like under akset ved fullmodning. *Nordlys* har mer småfallent korn og litt lavere hektolitervekt enn *Varde*. *Nordlys* bør velges der en legger vekt på tidlig modning.

Jarle blir senere moden enn *Varde*. I varme somrer er forskjellen liten, men kan i kjøligere år medføre ca. 1 ukes forsinkelse. Kornavlingen har i de fleste år ligget litt over *Vardes*. *Jarle* er mer halmrik, men står likevel bedre mot legde enn *Varde*. Firkantbygget *Jarle* har den fordel at strået ikke knekker så lett under akset som tilfellet er på stjernebyggssortene *Varde* og *Nordlys*.

Sorter av 2-rads-bygg har i mange år vært med i våre forsøk. De tidligste av de markedsførte sorter har nådd gulmodningsstadiet 1½—2 uker senere enn *Varde*. Avlingene av 2-rads-bygg har variert meget. I middels og mindre gode år har de ikke kunnet konkurrere med de anbefalte 6-rads-sorter. I gode år kan de derimot gi betydelige meravlinger, men erfaringsvis kommer disse år for sjeldent til at 2-rads-bygget over en årrekke kan gi fordelaktig gjennomsnittsavling under forhold som på Mæresmyra. Sen modning med fare for frostskaide gjør også egen avl av såkorn usikker.

Havresorter.

Pol er en ny sort foredlet ved forsøkgarden Vågønes. Den er nesten like tidlig som *Nidar II* og har avløst denne i den statskontrollerte såkornavlen da *Pol* gir større kornavling og mindre legde.

Titus er en ny svensk sort. Den modner tidligere enn *Voll*, men forskjellen har vært liten i våre forsøk. *Titus* har gitt litt større kornavling enn *Voll* og ser ut til å kunne konkurrere i stråstyrke også.

Voll regnes også for en relativt tidlig havresort, men den modner ca. 1 uke senere enn *Pol*. *Voll* er en velprøvd sort og har en sterk posisjon p.g.a. stråstyrken. Follrikheten har lenge vært den beste blant de årsikre havresorter som er prøvd her. I denne egenskap har *Voll* fått sterke konkurrenter i de nye sorter som er nevnt, men *Voll* har den beste kornkvaliteten.

En må i år regne med knapp forsyning av såkorn når det gjelder sortene *Pol* og *Titus*.

De sorter som er nevnt innenfor bygg og havre representerer et utvalg av de tidligste som markedsføres i vårt land. Våre forsøk peker disse ut som de mest aktuelle på myrjord i trøndelagsfylkene. Sortene er kjente og har anvendelse også utenfor disse distrikter, men dyrkere her bør søke støtte i sortsvalget gjennom råd fra nærmeste forsøksgård eller lokal forsøksvirksomhet. Dette gjelder særlig i områder som kan by på vesentlig lengre frostfri veksttid enn Trøndelag.

STIGENDE N-MENGDER TIL ULIKE GRASARTER

Av amanuensis Arne Mosland.

Som et ledd i en nordisk gjødslingsserie ble det på Apelsvoll i årene 1962—64 utført forsøk med stigende mengder N til reinbestand av timotei (Grindstad), engsvingel (Løken), hundegras (dansk handelsvare) og bladfaks (Wisconsin).*

Delt på 4 utsåinger ble det gitt 0, 80, 160, 240 og 320 kg kalksalpeter og som vårgjødsling 20 kg kaliumgj. 41 % og 40 kg superfosfat 8 %, alt pr. dekar.

Grasartene ble sådd i 1961 med Ingrid-bygg som dekkvekst. Feltet ble høstet 5 ganger i 1962 og 1963 og 4 ganger i 1964, avlinga ble bestemt som tørrstoff ved hver høsting.

I 1964 ble det utført fordøyelsesforsøk med sauer i samleprøver for de 4 høstingene for hver grasart for leddet som fikk 160 kg kalksalpeter pr. dekar.

Hundegras ga størst avling for samtlige ledd, deretter fulgte engsvingel, timotei og med minst avling for bladfaks. Bladfaksen var angrepet av rottreper.

Avlinga i middel for de 3 år er ført opp nedenfor som kg tørrstoff pr. dekar.

Kg kalksalpeter/ dekar	0	80	160	240	320
Hundegras	270	572	750	818	817
Engsvingel	243	434	640	699	708
Timotei	243	429	573	617	609
Bladfaks	269	447	571	593	570

Ut fra fordøyelsesforsøkene viste førenhetsberegning at det gikk med ca. 1,2 kg tørrstoff pr. f.e., her var det nokså ensartede tall for de forskjellige grasarter.

* Uverud, H. 1967. Forsøk med stigende nitrogenmengder til grasarter i reinbestand. NJF's XIII. kongress, seksjon VI: 1—3.